رسالت
روزنامه صبح ایران
سال چهلم ■ شماره ۱۱۰۹۰

چگونه افزایش سهم پیشگیری می‌تواند هزینه‌های درمانی را کاهش دهد؟

کلید طلایی سلامت و درمان

گروه اقتصادی

به تازگی وزیر بهداشت از تصویب رشد ۴۶ درصدی تعرفه خدمات درمانی در سال ۱۴۰۴ در شورای عالی بیمه سلامت خبر داد. محمدرضا ظفرقندی دراین خصوص اظهار کرد: در دوران دفاع مقدس، سالانه ۲۳ هزار مرگ و میر ناشی از جنگ تحمیلی داشتیم و الان میزان مرگ و میر ناشی از تصادفات در کشور سالانه بیش از ۲۰ هزار نفر است. وی افزود: در اوایل دهه ۸۰ آمار مرگ و میر تصادفات از ۲۸ هزار نفر به ۱۶ هزار نفر کاهش یافت، در دوران کرونا این آمار کاهشی بود و اکنون بار دیگر روند افزایشی پیدا کرده است. وی درباره آخرین خبرها از میزان رشد تعرفه‌های پزشکی بیان کرد: افزایش ۴۶ درصدی تعرفه‌ها در شورای عالی بیمه سلامت به تصویب رسیده است. طبق برنامه‌های توسعه، باید ۷ درصد درآمد ناخالص داخلی صرف حوزه سلامت بشود، که اکنون ۳/۸ درصد به حوزه سلامت اختصاص می‌یابد. باور کارشناسان و فعالان حوزه سلامت نیز این است که افزایش ۴۶ درصدی تعرفه‌ها اگرچه گامی حائز اهمیت ارزیابی می‌گردد اما توأمان با این روند می‌بایست درصدد برنامه‌ریزی مدون برای کاهش تعداد بیماران و حمایت‌های بیمه از نیازمندان به خدمات بود. در حقیقت مطلوب است تا عنوان بداریم که در دنیای امروز، یکی از بزرگ‌ترین چالش‌ها در نظام‌های بهداشتی، افزایش هزینه‌ها و بار سنگین بیماری‌ها بر دوش دولت‌ها و مردم است. برای مقابله با این چالش‌ها، توجه به پیشگیری و برنامه‌ریزی مناسب در حوزه درمان به یک ضرورت انکارناپذیر تبدیل شده است. در این راستا، افزایش سهم پیشگیری در برابر درمان‌های پرهزینه و پیچیده، می‌تواند به کاهش بار بیماری‌ها و هزینه‌های درمانی کمک شایانی کند. همچنین، انتقال بخشی از خدمات بهداشتی به مراکز اولیه مانند خانه‌های بهداشت روستایی و شهری می‌تواند نقش مؤثری در ارتقای سلامت عمومی ایفا کند. افزون براین مراقبت‌های اولیه بهداشتی که در خانه‌های بهداشت روستایی و شهری ارائه می‌شود، به‌ویژه در مناطق دورافتاده و کم‌برخوردار، می‌تواند با ارائه خدمات پیشگیرانه و اولیه نظیر واکسیناسیون، کنترل بیماری‌های واگیر، مشاوره‌های بهداشتی و غربالگری، سلامت جامعه را بهبود بخشد. این روند علاوه بر کاهش فشار بر بیمارستان‌ها و مراکز درمانی بزرگ، به تقویت خودمراقبتی و آگاهی افراد از وضعیت سلامت خود کمک می‌کند. از سوی دیگر، افزایش تعرفه خدمات پزشکی و بهبود کیفیت خدمات درمانی در کنار تمرکز بر پیشگیری، می‌تواند به ایجاد توازن در دسترسی به خدمات بهداشتی و درمانی کمک کند. به عقیده کارشناسان افزایش تعرفه‌ها می‌تواند موجب بهبود کیفیت خدمات پزشکی شود و به پزشکان و مراکز درمانی انگیزه بیشتری برای ارائه خدمات بهتر بدهد اما این افزایش در تعرفه‌ها تنها در کنار اجرای مؤثر مراقبت‌های اولیه بهداشتی، می‌تواند به نتایج مثبتی همچون کاهش بار بیماری‌ها، افزایش دسترسی به خدمات بهداشتی و درمانی با کیفیت‌تر و در نهایت کاهش هزینه‌های درمانی بلندمدت منجر شود. در بررسی بیش‌تر این موضوع به گفت‌وگو با احمد آریایی نژاد، عضو کمیسیون بهداشت مجلس شورای اسلامی پرداختیم که در ادامه می‌خوانید.

احمد آریایی نژاد، عضو کمیسیون بهداشت مجلس مطرح کرد:

ضرورت افزایش سهم پیشگیری و درمان

احمد آریایی نژاد، نماینده مردم ملایر و عضو کمیسیون بهداشت مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با خبرنگار «رسالت» به تشریح اختصاص ۷ درصد درآمد ناخالص داخلی برای حوزه سلامت مطابق با برنامه هفتم پرداخت و دراین خصوص گفت: باتوجه به شرایط حال حاضر، نیاز به پیشگیری و حل مشکلات بهداشت و درمان بیش از هر زمان دیگری احساس می‌شود. امروز یک سوم مشکلات مردم مربوط به حوزه بهداشت و درمان می‌باشد و بنابراین روشن است که باید هرآنچه را که در توان داریم، به کار گیریم و بکوشیم تا مشکلات مردم در این حوزه مرتفع گردد. وی افزود: پرسشی وجود دارد و آن هم این است که تا چه زمانی باید این مسیر را ادامه دهیم و چه زمانی می‌بایست این زنجیره را قطع کنیم؟ چقدر باید بودجه را پای قسمت‌هایی بریزیم که ممکن است نتیجه‌ای به همراه نداشته باشند. بارها گفته و بازتأکید می‌داریم که اگر فردی سکته مغزی کند، هرآنچه را می‌شود به پای او بریزیم، دیگر به حالت اولیه خود برنمی‌گردد و این امری مبرهن است اما به موجب آنکه انسانیم و دارای عاطفه می‌باشیم، تلاش می‌داریم تا شاهد بهبود باشیم. همچنین فردی را در نظر بگیرید که در اثر دیابت کلیه‌اش نارسا شده و از بین رفته است، با کدام شیوه درمانی می‌توان او را به روزهای سلامت برگرداند؟ به طور حتم جواب تمامی این سؤالات مشخص است و افراد هیچ‌گاه بهبود پیدا نخواهند کرد.

آریایی نژاد تصریح کرد: زندگی‌های ماشینی امروز توأمان با آلودگی هوا و استرس بالا و همچنین تغذیه ناسالم سبب شده تا نیاز به درمان افزایش یابد و به طور حتم این نیاز روز به روز عمیق‌تر خواهد شد. بنابراین تنها با اختصاص بودجه نمی‌توان مشکلات حوزه درمان را مرتفع ساخت. بهترین اقدام این است که برنامه مدون بداریم و پیشگیری کنیم.

عضو کمیسیون بهداشت مجلس شورای اسلامی همچنین خاطرنشان کرد: پیشگیری مهم‌ترین رکن در حوزه سلامت است. باید برنامه مدون و صحیح بداریم و بکوشیم تا سهم پیشگیری افزایش یابد. بی‌شک اگر در این مسیر صحیح رفتار کنیم و مراقبت‌های اولیه بهداشتی را در خانه‌های بهداشت روستایی و شهری انجام دهیم، تعداد نیازمندان به درمان کم و کمتر خواهد شد. در آن وقت می‌توانیم بگوییم که ثروتمندتر شده‌ایم چراکه جامعه برخوردار از سلامت است.

نماینده مردم ملایر در مجلس دوازدهم همچنین بیان کرد: اگر موضوع پیشگیری و لزوم برنامه‌ریزی را جدی نبینیم، در سال آینده با فشار در حوزه سلامت و افزایش تعداد بیماران روبه‌رو خواهیم شد.

او متذکر شد: از مسئولان به جد مطالبه داریم تا سهم پیشگیری و بهداشت را مشخص سازند و در پایان سال طی گزارشی بیان بدارند که فرآیند پیشگیری تا چه اندازه در کاهش بیماری‌ها مؤثر بوده است. اگر این مهم در دستور کار قرار نگیرد، با افزایش بودجه سالانه مشکلی حل نخواهد گشت و به سرمنزل مقصود نخواهیم رسید.

وی در تشریح افزایش تعرفه خدمات پزشکی بیان داشت: اینکه تعرفه به چه میزانی افزایش یافته، اهمیت ندارد. موضوع حائز اهمیت مجموع اقداماتی است که در سال آینده منجر به کاهش تعداد افراد نیازمند به درمان شود. اگر این اقدامات نتوانند تعداد نیازمندان به درمان را کاهش دهند، به منزله تصمیم غلط خواهند بود.

سعید اشتیاقی، کارشناس مسائل اقتصادی:

تولیدکنندگان و کارآفرینان را ارج بنهیم

سعید اشتیاقی، کارشناس مسائل اقتصادی در گفت‌وگو با خبرنگار «رسالت» به ضرورت معطوف شدن سیاست‌های دولت و بانک مرکزی در راستای حمایت از تولید و تولیدکنندگان پرداخت و در این باره بیان داشت: از لحاظ علمی اگر بخواهیم رشد اقتصادی را عملیاتی سازیم، می‌بایست رونق حوزه تولید و خدمات را عملیاتی سازیم. در حقیقت مادامی که از واحد تولیدی حمایت می‌کنیم، اگر تولید آن واحد افزایش یابد به تبع آن اشتغال صورت می‌گیرد و رشد اقتصادی عملیاتی می‌گردد.

وی افزود: به عنوان یک تولیدکننده اگر فضای حال حاضر را بررسی کنیم خواهیم دید که افراد تمایلی برای ورود به حوزه تولید نخواهند داشت چراکه تولید امروز در داخل کشور یک یا چند رقیب جدی دارد. از طرفی دیگر بازارهای موازی همچون بازار ارز، طلا و سکه زودبازده هستند و بنابراین افراد تمایلی ندارند که به عنوان تولیدکنندگان جدید وارد فضای اقتصادی حال حاضر شوند و همین امر سبب می‌گردد تا رشد اقتصادی تحقق پیدا نکند. اشتیاقی تصریح کرد: به منظور عبور از اثرات تحریمی می‌بایست خنثی‌سازی کنیم و این خنثی‌سازی از مسیر رشد تولید امکان‌پذیر خواهد بود.

کارشناس مسائل اقتصادی همچنین خاطرنشان کرد: رشد تولید در گرو اعمال سیاست‌های تشویقی از سوی سیاست‌گذاران در حوزه‌های اقتصادی همچون وزارت اقتصاد و بانک مرکزی است که متأسفانه در شرایط کنونی این مهم صورت نمی‌پذیرد.

او متذکر شد: امروز صف تخصیص برای بازرگانان ۹۰ روز و برای تولیدکنندگان ۸۰ روز است. بنابراین تفاوتی وجود ندارد و حمایت از تولیدکنندگان عملیاتی نمی‌شود.

وی با تأکید بر ضرورت اعمال مشوق‌های حمایتی یادآور شد: باید دغدغه تولیدکنندگان را کاهش داد و سیاست‌های تشویقی اعمال ساخت تا مردم برای حضور در صحنه تولید تشویق شوند.

اشتیاقی در پایان این گفت‌وگو بیان کرد: در حوزه بیمه، مالیات و گمرک نیز باید برای تولیدکنندگان تسهیلات قائل شویم. در تمامی جوامع عزیزترین افراد، تولیدکنندگان و کارآفرینان می‌باشند که متأسفانه درک شورمان چنین نیست. کارآفرینان را ارج بنهیم چراکه این افراد اشتغال ایجاد می‌کنند، مالیات می‌پردازند و سبب رشد اقتصادی می‌شوند.

سرمایه‌گذاری در پروژه‌های عمرانی چگونه می‌تواند به رشد تولید و اشتغال کمک کند؟

راهی به سوی ساختن ستون‌های اقتصادی

گروه اقتصادی

ادامه از صفحه اول

این پروژه‌ها نه‌تنها به‌طور مستقیم موجب بهبود و توسعه زیرساخت‌های کشور می‌شوند، بلکه در بلندمدت تأثیرات زیادی بر رشد تولید و اشتغال در صنایع مختلف دارند. ازآنجاکه بسیاری از پروژه‌های عمرانی نیازمند مصالح، تجهیزات، نیروی انسانی و خدمات مختلف از بخش‌های متعدد اقتصادی هستند، این سرمایه‌گذاری‌ها به‌طور مستقیم باعث تحریک تقاضا در صنایع مختلف و ایجاد زنجیره‌های تأمین جدید می‌شوند. از سوی دیگر، کشورمان اکنون با چالش‌های مختلفی در زمینه زیرساخت‌ها مواجه است. مشکلاتی مانند کمبود راه‌های ارتباطی مناسب، فرسودگی شبکه‌های حمل‌ونقل، کمبود انرژی و زیرساخت‌های برق که همگی نیاز به توجه فوری و سرمایه‌گذاری‌های کلان در پروژه‌های زیربنایی دارند. برهمین اساس، توجه به این پروژه‌ها می‌تواند به عنوان یک راهکار مؤثر برای حل این مشکلات و ارتقای سطح رفاه اقتصادی در نظر گرفته شود. همچنین، با توجه به ظرفیت‌های بالقوه‌ای که در بخش‌های مختلف کشور وجود دارد، سرمایه‌گذاری در پروژه‌های عمرانی و زیربنایی می‌تواند زمینه‌ساز اشتغال‌زایی و کاهش نرخ بیکاری در بخش‌های مختلف اقتصادی شود. این نوع سرمایه‌گذاری‌ها به‌ویژه در شرایطی که اقتصاد با چالش‌های تورمی مواجه است، می‌تواند به عنوان یک محرک اساسی در رونق تولید و تقویت صنایع مختلف عمل کند. بدین ترتیب، علاوه بر حل مشکلات زیربنایی، این پروژه‌ها به رشد پایدار اقتصادی کمک می‌کنند و نقش مهمی در ارتقای کیفیت زندگی و بهبود وضعیت اشتغال ایفلی نمایند. بنابراین، تحلیل تأثیرات این پروژه‌ها بر رشد تولید و اشتغال در صنایع مختلف، اهمیت بسیاری دارد و می‌تواند به سیاست‌گذاران کمک کند تا تصمیمات بهتری در راستای توسعه و تقویت اقتصاد کشور اتخاذ کنند. در این گزارش، به بررسی نقش و اهمیت سرمایه‌گذاری در پروژه‌های عمرانی و زیربنایی در کشور پرداخته خواهد شد و تأثیرات آن‌ها بر رشد تولید و اشتغال در صنایع مختلف به تفصیل مورد بررسی قرار خواهد گرفت. همچنین، چالش‌ها و فرصت‌های پیش‌روی سرمایه‌گذاری در این پروژه‌ها نیز تحلیل خواهند شد تا بتوان بهترین استراتژی‌ها را برای بهره‌برداری بهینه از این منابع شناسایی کرد.

نقش پروژه‌های عمرانی و زیربنایی در توسعه اقتصادی چیست؟

پروژه‌های عمرانی و زیربنایی به‌عنوان بخش‌های اساسی و زیربنایی اقتصاد، نقش ویژه‌ای در تسهیل فرآیندهای اقتصادی دارند. این پروژه‌ها شامل ساخت و توسعه زیرساخت‌هایی همچون جاده‌ها، پل‌ها، راه‌آهن‌ها، نیروگاه‌ها، فرودگاه‌ها و همچنین پروژه‌های تأسیسات آب، برق، و فاضلاب می‌شوند که به‌طور مستقیم بر روند تولید و خدمات در کشور تأثیر می‌گذارند. سرمایه‌گذاری در این پروژه‌ها موجب بهبود کیفیت زیرساخت‌ها و تسهیل فرآیندهای اقتصادی می‌شود. به‌عنوان‌مثال، ساخت راه‌آهن یا بزرگراه‌ها هزینه حمل‌ونقل را کاهش داده و باعث تسریع در انتقال کالا و خدمات می‌شود. این امر به نوبه خود موجب افزایش بهره‌وری در صنایع مختلف، به‌ویژه در بخش‌های تولیدی، کشاورزی و خدماتی خواهد شد.

تأثیر سرمایه‌گذاری در پروژه‌های عمرانی بر رشد تولید چقدر است؟

سرمایه‌گذاری در پروژه‌های عمرانی به‌طور غیرمستقیم و مستقیم بر رشد تولید در صنایع مختلف تأثیرمی‌گذارد. در کوتاه‌مدت، این نوع سرمایه‌گذاری‌ها موجب افزایش تقاضا برای مواد اولیه و محصولات مختلف می‌شود. به عنوان مثال، پروژه‌های ساختمانی و عمرانی به مصالح ساختمانی، سیمان، فولاد، و مصالح دیگر نیاز دارند. این تقاضا نه‌تنها برای صنایع تولیدی این محصولات سودآور است، بلکه موجب تقویت زنجیره تأمین در بخش‌های مختلف می‌شود. در بلندمدت، بهبود زیرساخت‌ها و توسعه پروژه‌های عمرانی موجب افزایش رقابت‌پذیری در اقتصاد کشور خواهد شد. صنایع مختلف با برخورداری از زیرساخت‌های مناسب می‌توانند محصولات خود را با کیفیت بالاتر و هزینه کمتر تولید کرده و به بازارهای جهانی وارد کنند. در نتیجه، رشد تولید در صنایع مختلف و ارتقاء صادرات کشور تسهیل می‌شود.

تأثیر این مهم بر ایجاد اشتغال و ایجاد فرصت‌های شغلی چگونه ارزیابی می‌گردد؟

سرمایه‌گذاری در پروژه‌های عمرانی و زیربنایی یکی از اصلی‌ترین راهکارهای ایجاد اشتغال در کشور به شمار می‌رود. این پروژه‌ها به‌ویژه در فازهای ساخت و توسعه، نیازمند نیروی انسانی متخصص و غیرمتخصص زیادی هستند. از مهندسان، پیمانکاران، و مشاوران فنی گرفته تا کارگران ساختمانی، تمامی این افراد به‌طور مستقیم در پروژه‌های عمرانی مشغول به کار می‌شوند. به‌علاوه، این پروژه‌ها می‌توانند به رشد مشاغل در صنایع وابسته همچون صنایع فولاد، سیمان، مصالح ساختمانی، حمل‌ونقل و تجهیزات مهندسی نیز کمک کنند. اشتغال‌زایی در این صنایع موجب افزایش درآمد افراد و خانواده‌ها و درنتیجه رشد مصرف و تقاضا در بازار می‌شود. این جریان اقتصادی به نوبه خود باعث توسعه بیشتر پروژه‌های عمرانی و بهبود وضعیت اشتغال در کشور خواهد شد. در خصوص تأثیر بر صنایع مرتبط با پروژه‌های عمرانی نیز مطلوب است تا عنوان بداریم که پروژه‌های عمرانی و زیربنایی، به‌ویژه در کشورهایی که در حال توسعه هستند، باعث رشد و تقویت صنایع مختلف می‌شوند. برخی از این صنایع عبارت‌اند از:

صنعت ساخت و ساز پروژه‌های عمرانی: عمده‌ترین مشتریان صنایع ساختمانی هستند. توسعه پروژه‌های مسکن، تجاری و دولتی باعث افزایش تقاضا برای مصالح ساختمانی، ابزارآلات و خدمات مهندسی می‌شود.

صنعت حمل‌ونقل و لجستیک: ساخت جاده‌ها، پل‌ها، راه‌آهن‌ها به‌طور مستقیم به نیازهای حمل‌ونقل و لجستیک می‌افزاید. این توسعه باعث رشد تاوگان حمل‌ونقل عمومی و خصوصی می‌شود. صنعت انرژی: پروژه‌های زیربنایی مانند نیروگاه‌ها و تأسیسات انرژی موجب رشد تولید برق، گاز، و انرژی‌های تجدیدپذیر می‌شوند که از ضروریات توسعه پایدار اقتصادی است.

صنایع فولاد، سیمان و مصالح ساختمانی: این صنایع به‌طور عمده از پروژه‌های عمرانی بهره می‌برند، چراکه نیاز به فولاد، سیمان و سایر مصالح ساختمانی در این پروژه‌ها به‌شدت بالا است.

چالش‌ها کدام‌اند و فرصت‌ها شامل چه مواردی می‌شوند؟

با وجود مزایای فراوان سرمایه‌گذاری در پروژه‌های عمرانی و زیربنایی، این نوع سرمایه‌گذاری‌ها با چالش‌هایی نیز همراه است. تأمین منابع مالی برای این پروژه‌ها و جذب سرمایه‌گذاری‌های داخلی و خارجی، یکی از بزرگ‌ترین چالش‌های پیش روی دولت‌ها است. علاوه بر این، زمان‌بندی پروژه‌ها، به‌ویژه در شرایط اقتصادی کنونی، می‌تواند به تأخیر در اجرای پروژه‌ها منجر شود امادرمقابل، این پروژه‌ها فرصت‌های زیادی را نیز فراهم می‌کنند. سرمایه‌گذاری‌های عمرانی موجب تقویت زیرساخت‌های کشور می‌شوند و درنهایت با رشد تولید و اشتغال، می‌توانند به توسعه پایدار کشور کمک کنند. همچنین، این پروژه‌ها می‌توانند فرصت‌های جدیدی برای کارآفرینان و بخش خصوصی ایجاد کنند و به تقویت اقتصاد داخلی کمک نمایند.

ایفای نقشی مهم در رشد تولید و اشتغال

درنهایت مطلوب است تا بگوییم که سرمایه‌گذاری در پروژه‌های عمرانی و زیربنایی کشور نقش بی‌بدیلی در رشد تولید و اشتغال در صنایع مختلف ایفلی کند. این پروژه‌ها به‌طور مستقیم و غیرمستقیم به رشد اقتصادی کمک کرده و با ایجاد زیرساخت‌های مناسب زمینه‌ساز توسعه صنایع مختلف می‌شوند. باوجود چالش‌هایی که در مسیر تأمین منابع مالی و اجرای پروژه‌ها وجود دارد، می‌توان با برنامه‌ریزی صحیح و استفاده از ظرفیت‌های داخلی و خارجی، این پروژه‌ها را به فرصت‌هایی برای رشد و شکوفایی اقتصادی تبدیل کرد.

رونق تولید و اشتغال با سرمایه‌گذاری در مناطق آزاد عملیاتی می‌شود

گامی مهم برای توسعه تجارت

گروه اقتصادی

در ۶ ماه گذشته، شاهد تغییرات مهمی در عرصه اقتصادی کشور بوده‌ایم؛ یکی از مهم‌ترین رویدادها، ورود ۸۳ هزار میلیارد تومان (۸۳ همت) سرمایه داخلی به مناطق آزاد تجاری کشور مطابق با آخرین بررسی‌های وزارت اقتصاد است. کارشناسان و فعالان عرصه اقتصادی بر این باورند که این میزان سرمایه‌گذاری نه‌تنها نشان‌دهنده افزایش اعتماد سرمایه‌گذاران به این مناطق است بلکه به‌طور قابل توجهی در توسعه اقتصادی این مناطق و کشور تأثیرگذار بوده است. این سرمایه‌گذاری‌ها به‌ویژه در بخش‌های صنعتی، زیرساختی، گردشگری و تجاری متمرکز شده و آثار آن به سرعت در حوزه‌های مختلف اقتصادی نمایان شده است. این گزارش به تحلیل روند ورود این سرمایه‌ها، تأثیرات آن‌ها بر رونق اقتصادی، و چالش‌های پیش‌رو می‌پردازد که در ادامه می‌خوانید.

در گام نخست ضرورت دارد تا عنوان بداریم که طبق آمار منتشرشده وزارت اقتصاد، در ۶ ماه اخیر، ۸۳ هزار میلیارد تومان سرمایه داخلی به مناطق آزاد تجاری کشور وارد شده است. این میزان سرمایه‌گذاری نسبت به سال‌های گذشته رشدی چشمگیر داشته و نشان‌دهنده تغییرات مثبت در چشم‌انداز اقتصادی این مناطق است. دراین میان، مناطق آزاد کیش، قشم، چابهار، اروند، و انزلی بیشترین سهم را در جذب سرمایه‌گذاری‌ها به خود اختصاص داده‌اند. به‌طور خاص، منطقه آزاد کیش با جذب ۳۴ هزار و ۲۵۳ میلیارد تومان بیشترین سهم را از این سرمایه‌گذاری‌ها به خود اختصاص داده است. سایر مناطق آزاد نیز سهم‌های قابل توجهی از این مبلغ را به خود اختصاص داده‌اند که در ادامه به تفصیل بررسی می‌شود.

منطقه آزاد کیش به‌عنوان یکی از مهم‌ترین و شناخته‌شده‌ترین مناطق آزاد کشور، کیش شاهد ورود ۳۴ هزار و ۲۵۳ میلیارد تومان سرمایه در ۶ ماه اخیر بوده است. این سرمایه‌گذاری به‌طور عمده در بخش‌های گردشگری، خدمات، و صنایع الکترونیک متمرکز شده است. با توجه به زیرساخت‌های موجود در کیش، از جمله فرودگاه بین‌المللی، بنادر پیشرفته، و شبکه‌های ارتباطی قوی، این منطقه به یکی از قطب‌های مهم تجاری و اقتصادی در سطح ملی و منطقه‌ای تبدیل شده است.

منطقه آزاد قشم: قشم، به‌ویژه به‌عنوان یک مرکز تجاری و گردشگری، توانسته است سهم قابل توجهی از سرمایه‌های داخلی را جذب کند. میزان سرمایه‌گذاری در این منطقه ۱۲ هزار و ۱۷۹ میلیارد تومان گزارش شده است. این سرمایه‌ها بیشتر در زمینه‌های زیرساختی، صنعت شیلات، و توریسم طبیعت‌گردی هزینه شده است.

منطقه آزاد انزلی: این منطقه نیز با جذب ۱۰ هزار و ۲۵ میلیارد تومان سرمایه در ۶ ماه گذشته، توانسته است رشد چشمگیری را در عرصه‌های حمل‌ونقل و صنایع تولیدی تجربه کند. چابهار نیز با توجه به موقعیت استراتژیک خود به‌عنوان یک کریدور تجاری در مسیر تجارت جهانی، به مقصدی جذاب برای سرمایه‌گذاران داخلی تبدیل شده است.

منطقه آزاد اروند: اروند، با داشتن ظرفیت‌های صنعتی و تجاری بالا، از دیگر مناطق آزاد است که توانسته است در مدت زمان کوتاهی بیشترین رشد سرمایه‌گذاری را تجربه کند. این منطقه در بخش تولید محصولات پتروشیمی، خودرو و سایر صنایع سنگین بیشترین تمرکز را داشته است. در ۶ ماه گذشته، طبق بررسی وزارت اقتصاد منطقه آزاد ارس با ۲۳ پروانه بهره‌برداری پیشرو در جذب سرمایه و فعالیت‌های اقتصادی بوده است. قشم نیز با ۷ پروانه عملکرد قابل توجهی داشته است. اروند با ۱۶ پروانه و چابهار با ۱۱ پروانه نیاز به افزایش سرمایه‌گذاری دارد.

دلایل رونق سرمایه‌گذاری داخلی در مناطق آزاد تجاری چیست؟

مشوق‌های اقتصادی و معافیت‌های مالیاتی: یکی از دلایل اصلی ورود این حجم از سرمایه داخلی به مناطق آزاد، مشوق‌های اقتصادی و معافیت‌های مالیاتی است که دولت برای سرمایه‌گذاران این مناطق درنظر گرفته است. معافیت‌های گمرکی، کاهش هزینه‌های تولید، و تسهیلات مالی از جمله عوامل جذاب برای سرمایه‌گذاران به شمار می‌آید.

آمادگی زیرساخت‌ها و امکانات تجاری: مناطق آزاد در کشور از زیرساخت‌های مناسبی برای سرمایه‌گذاری برخوردار هستند. توسعه بنادر، راه‌آهن‌ها، فرودگاه‌های بین‌المللی و همچنین پیشرفت در بخش ارتباطات و فناوری اطلاعات، شرایط مناسبی را برای سرمایه‌گذاران داخلی فراهم کرده است.

بازارهای هدف و دسترسی به بازارهای بین‌المللی: با توجه به موقعیت جغرافیایی مناطق آزاد ایران و دسترسی به بازارهای کشورهای حاشیه خلیج فارس، آسیای میانه و حتی اروپا، سرمایه‌گذاران داخلی فرصت‌های مناسبی برای توسعه تجارت بین‌المللی دارند.

رونق سرمایه‌گذاری در مناطق آزاد تجاری چه اثراتی دارد؟

اشتغال‌زایی و بهبود معیشت: یکی از مهم‌ترین آثار این سرمایه‌گذاری‌ها، افزایش اشتغال در مناطق آزاد است. به‌ویژه در بخش‌های صنعت، گردشگری، و خدمات، این سرمایه‌گذاری‌ها موجب ایجاد هزاران فرصت شغلی جدید برای افراد محلی شده است. براساس گزارش‌ها، مناطق آزاد در شش ماه گذشته توانسته‌اند به میزان چشم‌گیری شغل جدید ایجاد کنند که به کاهش نرخ بیکاری و بهبود وضعیت معیشتی در این مناطق کمک شایانی کرده است.

افزایش تولید و صادرات: ورود این حجم از سرمایه‌ها باعث افزایش تولید کالاهای داخلی در بخش‌های مختلف صنعتی و کشاورزی شده است. به‌ویژه در صنایع پتروشیمی، خودرو، و مواد غذایی، این سرمایه‌گذاری‌ها باعث رونق تولید و افزایش صادرات شده‌اند. این امر درنهایت به افزایش درآمدهای ارزی و کاهش وابستگی به منابع نفتی کمک کرده است.

تقویت زیرساخت‌ها و توسعه پایدار: یکی از مهم‌ترین تأثیرات این سرمایه‌گذاری‌ها، توسعه زیرساخت‌های حمل‌ونقل، انرژی و خدمات در مناطق آزاد است. ازآنجاکه مناطق آزاد به‌عنوان کانون‌های تجاری و صنعتی شناخته می‌شوند، نیاز به زیرساخت‌های پیشرفته برای تسهیل در فرآیندهای تجاری و تولیدی دارند. در این راستا، پروژه‌های مختلفی ازجمله توسعه بنادر، بهبود شبکه حمل‌ونقل ریلی و جاده‌ای، و احداث پارک‌های صنعتی در حال اجرا است.

جذب سرمایه‌گذاری خارجی: باتوجه به رونق ایجادشده در مناطق آزاد، سرمایه‌گذاران خارجی نیز تمایل بیشتری برای حضور در این مناطق نشان داده‌اند. این سرمایه‌گذاری‌ها به انتقال فناوری‌های نوین، ارتقاء دانش فنی، و ایجاد فرصت‌های تجاری جدید کمک کرده است.

چالش‌ها چیست و راهکارهای موجود کدام‌اند؟

اگرچه این سرمایه‌گذاری‌ها تأثیرات مثبت زیادی داشته‌اند، اما همچنان چالش‌هایی در مسیر توسعه مناطق آزاد وجود دارد. یکی از مشکلات اساسی در جذب سرمایه‌گذاری، فرآیندهای پیچیده و زمان‌بر اداری است که ممکن است برخی از سرمایه‌گذاران را از تصمیم به سرمایه‌گذاری منصرف کند. برای رفع این مشکل، باید فرآیندهای اداری ساده‌سازی شوند و شفافیت بیشتری در ارائه خدمات به سرمایه‌گذاران ایجاد شود. اگرچه در برخی مناطق آزاد شاهد توسعه زیرساخت‌ها بوده‌ایم، اما هنوز در برخی از مناطق، زیرساخت‌هایی نظیر شبکه برق و آب، بنادر و راه‌آهن به اندازه کافی توسعه نیافته‌اند. سرمایه‌گذاری بیشتر در این بخش‌ها می‌تواند به رفع این مشکلات کمک کند. همچنین شایان ذکر است تا بگوییم که قوانین مربوط به مناطق آزاد باید متناسب با نیازهای سرمایه‌گذاران و شرایط اقتصادی کشور بازنگری شوند.

سخن پایانی

ورود ۸۳ همت سرمایه داخلی به مناطق آزاد تجاری در ۶ ماه اخیر، تأثیرات قابل توجهی بر اقتصاد کشور داشته است. این حجم از سرمایه‌گذاری، که در بخش‌های مختلفی ازجمله صنعت، زیرساخت‌ها، گردشگری و خدمات توزیع شده است، به‌وضوح نشان‌دهنده افزایش اعتماد سرمایه‌گذاران به این مناطق و پتانسیل بالای آن‌ها برای رشد و توسعه است. ازآنجاکه این سرمایه‌گذاری‌ها به طور عمده در حوزه‌های تولیدی و صنعتی متمرکز شده‌اند، تأثیر آن‌ها در ارتقاء ظرفیت تولید داخلی و کاهش وابستگی به واردات محصولات خارجی به‌ویژه در حوزه‌های پتروشیمی، خودرو، و محصولات کشاورزی مشهود خواهد بود. این روند نه‌تنها به رونق اقتصادی مناطق آزاد کمک کرده، بلکه در سطح ملی نیز منجر به اشتغال‌زایی و افزایش صادرات محصولات داخلی به بازارهای جهانی شده است. ایجاد فرصت‌های شغلی جدید، بهبود سطح معیشت مردم در این مناطق، و همچنین ارتقاء زیرساخت‌ها به‌ویژه در زمینه حمل‌ونقل، انرژی، و ارتباطات، از دیگر اثرات این جریان سرمایه‌گذاری بوده است. این امر به‌ویژه در مناطقی همچون کیش، قشم، چابهار و اروند قابل مشاهده است که به سرعت در حال تبدیل شدن به قطب‌های تجاری و صنعتی مهم در سطح کشور و منطقه هستند. با این حال، برای بهره‌برداری کامل از پتانسیل‌های موجود، لازم است که چالش‌های موجود همچون بوروکراسی اداری، کمبود برخی زیرساخت‌ها و عدم ثبات در برخی قوانین اقتصادی برطرف شوند. همچنین مطلوب است تا فرآیندهای اداری ساده‌سازی شوند، زیرساخت‌های ضروری باید در مناطق کمتر توسعه‌یافته تقویت شوند و قوانین مرتبط با مناطق آزاد باید به‌طور مستمر به‌روز و با نیازهای بازار هم‌راستا شوند. افزون بر موارد مذکور، توجه ویژه به توسعه فناوری‌های نوین و ایجاد شرایط مناسب برای جذب سرمایه‌گذاری‌های خارجی می‌تواند بستر مناسبی برای رشد پایدار فراهم کند. درنهایت، با رفع موانع و تقویت زیرساخت‌ها، مناطق آزاد تجاری می‌توانند به موتور محرکه‌ای برای رشد اقتصادی و اشتغال‌زایی در سطح ملی تبدیل شوند. به این ترتیب، دولت و مسئولان اقتصادی باید با همکاری و برنامه‌ریزی دقیق، این روند را به سمت توسعه پایدار و متوازن هدایت کنند تا علاوه بر تقویت اقتصاد داخلی، شاهد رشد و رونق در سطح بین‌المللی نیز باشیم.